

DOROGI "KADIĆ OTTOKÁR" BARLANGKUTATÓ CSOPORT

Nadaras Istvánnó

ABSTRACT:

Mrs. Nadaras, I.: Ottokár Kadić Caver's Group

The traditional explorations area of the group is the Sátorkő-pusztá-cave, where a continuous struggle has to be fought against the seeping water destroying the protective wood-scaffoldings and against the non-authorized intruders. In the Pilis-nyergeri-swallowhole cave /Pilis Mts./ the collapse of natural origin produced in 1983 a new entrance to a short cave through a spring-orifice.

Legrégében kutatott területünk a Sátorkő-pusztai-barlang, ahol nagyon sok energiával sok év óta folytatunk kutatói tevékenységet. Sajnos a barlang adottságaiból következik, hogy teljes feltárást csak a legalsó, Kővirág-terem fenekét fedő kb. 10-12 m vastag törmelék réteg eltávolítása után lehetne végezni, ami szinte megoldhatatlan feladat.

A rétegforrás vízfolyása mentén feltárt Kadić-szakasz fölött az ácsolat meglazult, beomlott az állandó vízszivárgás miatt. A helyette kialakított nagyobb méretű feszítő ácsolat sem váltotta be a hozzá fűzött reményeket: az oldalról érkező állandó vízfolyás hatására ez is meglazult, megmozdult. Hogy további veszélyt ne okozzon, kénytelenek voltunk a bedőlő ácsolatot - annak faanyagát kiszedni - s a járatot betakarni. Az itt felhalmozott bányafa korhadásával veszélyeztette a barlang levegőjének tisztaságát, ezért kiszállítottuk a külső járatokba.

A középső rész berogyása után a terem hátsó végében kinyílt egy hasadék, valószínűleg a terem alját képező üledéktömeg mozgásának következtében. Ez a rész szintén egy szinte állandó vízszivárgás alatt van, s ez az egyik kialakító tényezője. Meg kell azonban említeni, hogy ebben az évben májustól a barlang rendkívül száraz volt: a megszokott vízszivárgásokat sem tapasztaltuk. Ez irányú méréseinket sem folytathattuk: a mélyszinten elhelyezett csepegtésmérőinket március és május közötti időszakban történt sorozatos betörések, barlangfelnyitások következtében ellopták, szétverték. Az itt tapasztalt nyomok, eszközök alapján biztosra vehető, hogy a közelben állomásozó katonaság műszaki alakulatai részről jelentkezett barlangunk iránt ilyen nagyfokú érdeklődés.

A Pilis-nyergeri-viznyelő feltárási munkálatai 1983-ban is folytatódtak. Sikerült a Reszelő-ág alatti végpontot újabb méterekkel mélyebbre szorítani. A kitöltés anyaga agyagos-törmelékes.

Az András-lika-viznyelő meglepetés volt számunkra: egyik napról a másikra alakult ki a függőlegesen lefelé vezető barlangszáj a Pilis-nyerti-viznyelő feletti platón.

A vizsgálódások eredményeképpen megállapítottuk, hogy két irányból egymással 36 fokos szöveget bezárva két töbör sor halad végig ezen a területen, mely az I. viznyelő alatti törésnél keresztezi egymást. A két irányból kialakult töbörök valószínűsítik a mélyben húzódó barlangi járatok, üregek irányát, melynek egyik ágán az I. viznyelőt találjuk, a másikon pedig az új, II. sz. /András-lika/ helyezkedik el.

A viznyelő függőleges irányú, járata mintegy 8 m mélységig haladt lefelé, ahol a fenéken puha, jól fojtható üledék található. A déli és nyugati oldalról homokkőves-bauxitos keményebb kitöltés vezet a szintre az üreg falát, ami jó állagú, kemény falazatot alkot. A keleti és északi oldalak lazább törmeléket mutatnak. A függőlegesen lefelé haladó járat gyengébb oldalfalai egy nyári zivatar utáni időszakban az ÉK-i

oldalon meglazultak, omlás következett be, melynek eredményeként az oldalak felszakadtak. Mivel ez a folyamat az ősz elején tovább folytatódott, a további feltáró munkával leálltunk, addig, amíg ácsolással az omló falakat megszilárdítjuk, biztonságossá tehetjük.